

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

w zakresie kwalifikacji

ROL.09. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej

wyodrębnionej w zawodzie

technik pszczelarz 314206

Branża: rolno – hodowlana (ROL)

Warszawa 2021

Autorzy: mgr inż. Bożena Stępień, mgr inż. Mirosław Worobik

Recenzenci:

Recenzent 1 - Recenzja merytoryczna (przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu) Janina Rumińska

Recenzent 2 - Recenzja dydaktyczna (nauczyciel uczący w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację) mgr inż. Tomasz Kędziora

Ekspert: mgr Mariusz Chachula

**Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o
powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ):**

DGA S.A. (Partner Wiodący) z Gminą Miastem Toruń (Partner) reprezentowaną przez Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli z Torunia przy współpracy z Zielone Ranczo Anna Nowak podmiotem otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Warszawa 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1 Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych.....	4
1.2 Struktura programu	4
1.3 Charakterystyka programu	4
1.4 Założenia programowe.....	5
1.5 Cele kierunkowe programu kursu umiejętności zawodowych	5
1.6 Charakterystyka kwalifikacji:	6
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	8
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 1, 2.....	8
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	15
3. Cele kształcenia KUZ	16
4. Programy poszczególnych zajęć	16
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Planowanie sprzedaży	16
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	16
4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu	16
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	17
4.1.4. Procedury osiągania celów kształcenia	17
4.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	18
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja sprzedaży	19
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	19
4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu	19
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	19
4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia	20
4.2.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	21
5. Ewaluacja programu KUZ.....	22
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	22
6.1. Wykaz literatury	22
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	22
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	23
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	23

1. Wprowadzenie

1. 1 Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych

Kurs umiejętności zawodowych może być prowadzony przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

Kurs umiejętności zawodowych w zakresie jednostki efektów kształcenia ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich:

- stacjonarnej – 1 miesiąc (30 godzin) – zajęcia odbywają się 3 dni w tygodniu po 5 godzin dziennie,
- zaocznej – 1 miesiąc (19,5 godz.) – zajęcia odbywają się co 2 tygodnie przez 2 dni po 10 godzin dziennie, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni po 10 godzin dziennie.

1.2 Struktura programu

- przedmiotowy
- spiralny.

1.3 Charakterystyka programu

Program nauczania kursu umiejętności zawodowego ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich dla zawodu technik pszczelarz 314206 realizowanego w trybie dziennym stacjonarnym. Umożliwia uzyskanie dodatkowych umiejętności i jest fragmentem składającym się na całą kwalifikację ROL.09. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej.

Program nauczania jest o strukturze przedmiotowej i spiralnej w układzie treści, z układem materiału nauczania zaczynającym się od zagadnień najprostszych po trudniejsze. Taki układ umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku edukacji, aby je powtórzyć i poszerzyć w kolejnych latach

nauki. Utrwala to zarówno wiedzę jak i nabywane umiejętności celem przygotowania do realizacji zadań zawodowych. Dodatkowo taki układ i cykl nauczania w znaczącym stopniu niweluje braki edukacyjne, oraz pozwala na analizę materiału nauczania przez słuchaczy na różnych poziomach umiejętności. Kurs umiejętności zawodowych może być organizowany w dowolnym czasie.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.

Wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem tych metod i technik. Zajęcia praktyczne i laboratoryjne w ramach kształcenia w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem tych metod i technik.

Rozkład treści nauczania uwzględnia wzajemną korelację pomiędzy przedmiotami, a kolejność zdobywania wiedzy i umiejętności pozwala na nabycie wiedzy teoretycznej, by w krótkim czasie wykorzystać ją praktycznie. Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego oraz praktycznego. Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 30 godzin i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej jednostki efektów kształcenia wynikającej z podstawy programowej dla zawodu technik pszczelarz.

1.4 Założenia programowe

Głównym celem kształcenia w zawodzie technik pszczelarz jest przygotowanie szeroko wykwalifikowanej kadry specjalistów. Przygotowanych do:

- profesjonalnego i rzetelnego wykonywania czynności zawodowych,
- pracy w ciągle zmieniającej się rzeczywistości zawodowej,
- samodzielnego podnoszenie swoich kwalifikacji,
- kontynuowania edukacji w szkołach wyższych na kierunkach rolniczych,
- podejmowania własnej działalności gospodarczej zgodnej z zawodem,
- pracy w zespole.

1.5 Cele kierunkowe programu kursu umiejętności zawodowych

Absolwent kursu umiejętności zawodowych realizujący kształcenie w zawodzie technik pszczelarz powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji ROL.09 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej:

- organizowania i kierowania gospodarstwem pszczelarskim,

- planowania i nadzorowania prac związanych z prowadzeniem produkcji roślinnej,
- organizowania i nadzorowania sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich,

Słuchacz potrafi stosować aktualne przepisy prawne dotyczące wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy, stosować zasady ergonomii przy projektowaniu i korygowaniu elementów stanowiska pracy, oceniać stopień zagrożenia w danym środowisku pracy, oceniać ryzyko zawodowe, wykonywać czynności związane z ustalaniem okoliczności, przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych, organizować i przeprowadzać szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, organizować pomiary i badania czynników szkodliwych w środowisku pracy, opracowywać materiały popularyzujące problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy, stosować programy komputerowe w zakresie wykonywania zadań zawodowych, wykonywać zadania zawodowe, przestrzegając zasad kultury i etyki, a ponadto, w zakresie wykonywanych zadań zawodowych: przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz wymagań ergonomii, udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia, stosować przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, prawa pracy oraz ochrony danych osobowych, posługiwać się językiem obcym oraz korzystać z obcojęzycznych źródeł informacji, organizować pracę małego zespołu.

1.6 Charakterystyka kwalifikacji:

Posiadacz certyfikatu kwalifikacji zawodowej ROL.09. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej:

- przestrzegać przepisów BHP i ppoż.,
- udzielać pierwszej pomocy,
- organizować stanowisko pracy,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- posługiwać się językiem obcym zawodowym w zakresie słownictwa specjalistycznego powiązanego z zawodem,
- posługiwać się językiem obcym zawodowym w kontaktach biznesowych,
- posługiwać się językiem obcym zawodowym przy wydawaniu i wykonywaniu poleceń,
- organizować i prowadzić prace związane z rozwojem i rozmnażaniem rodzin pszczoł oraz z bazą pożytkową dla pasieki,
- zapobiegać chorobom pszczoł, zwalczać i leczyć je,
- stosować rachunek ekonomiczny w działalności rolniczej i pszczelarskiej,
- organizować, pozyskiwać, przechowywać, przetwarzać i konfekcjonować produkty roślinne i pszczelarskie oraz prowadzić ich sprzedaż,
- organizować i prowadzić zapylenie upraw z wykorzystaniem pszczoł i dziko żyjących pszczołowatych.

Technik pszczelarz przygotowany jest do organizowania i prowadzenia gospodarstwa pasiecznego z zastosowaniem różnych technologii produkcji pszczelarskiej; sporządzania biznesplanu do określonych potrzeb i warunków gospodarstwa rolniczego i pszczelarskiego, planowania, organizowania i prowadzenia upraw roślin z zastosowaniem różnych technologii, planowania, organizowania oraz prowadzenia zabiegów uprawowych, nawożenia gleb i roślin oraz ochrony roślin, organizowania i prowadzenia prac agrotechnicznych z wykorzystaniem pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w gospodarstwie rolniczym, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia, stosowania zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowania przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w pszczelarstwie, stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania prac pszczelarskich, wykazywania się kreatywnością i otwartością na zmiany, aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych oraz radzenia sobie ze stresem, organizowania pracy zespołu zgodnie z określonymi zadaniami oraz kierowania jego pracą z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji osób i ich ról, jakie odgrywają, korzystania z usług instytucji i organizacji działających na rzecz wsi i rolnictwa; korzystania z literatury zawodowej oraz z doradztwa rolniczego, prowadzenia i obsługiwanego ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T.

Ponad to istnieje możliwość dalszego rozwoju absolwentów poprzez podjęcie studiów na kierunkach rolniczych.

Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego ROL.09 oparty jest o podstawę programową kształcenia branżowego w zawodzie **technik pszczelarz**, w której to wyodrębniono dla kwalifikacji ROL.09 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej następujące jednostki efektów kształcenia:

- ROL.09.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy,
- ROL.09.2. Podstawy pszczelarstwa
- ROL.09.3. Organizowanie produkcji roślinnej
- ROL.09.4. Eksploatowanie pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji rolniczej
- ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich
- ROL.09.6. Organizowanie gospodarki pasiecznej
- ROL.09.7. Organizowanie wychowu matek pszczelich,
- ROL.09.8. Organizowanie chowu dziko żyjących pszczołowatych,
- ROL.09.9. Organizowanie i eksploatowanie pomieszczeń, maszyn, urządzeń, sprzętu i narzędzi stosowanych w produkcji pszczelarskiej,
- ROL.09.10. Język obcy zawodowy,

oraz efekty kształcenia realizowane na wszystkich obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego związane z nabywaniem kompetencji personalnych i społecznych i organizacji pracy małych zespołów, zgrupowane w jednostkach efektów kształcenia:

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

- ROL.09.11. Kompetencje personalne i społeczne,
- ROL.09.12. Organizacja pracy małych zespołów.
- Kwalifikacje zawodowe realizowane w ramach kursów umiejętności zawodowych (KUZ) w obrębie kwalifikacji ROL.09 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej, mogą być osiągane kolejno poprzez wyżej wymienione jednostki efektów kształcenia.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 1, 2

Tabela 1Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Planowanie sprzedaży	Przedmiot 2 Organizacja sprzedaży
A	B	C	D	
planuje przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich (ek)	10	określa mikroklimat pomieszczeń do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	X	
		dobiera sposób przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	X	
		przygotowuje pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich	X	
		dobiera urządzenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	X	
planuje sprzedaż produktów pochodzenia	20	określa dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		kontroluje prowadzenie dokumentacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Planowanie sprzedaży	Przedmiot 2 Organizacja sprzedaży
roślinnego i produktów pszczelich (ew)		planuje zakup opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		dobiera opakowania i etykiety do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		oblicza koszty opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		nadzoruje stosowanie przepisów dotyczących obrotu produktami pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		organizuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
		oblicza dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich		X
przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych(ew)		wymienia uniwersalne zasady etyki	X	
		wyjaśnia, czym jest zasada (norma, reguła)	X	
		wyjaśnia, czym jest plagiat	X	
		stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania	X	
		przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	X	
		przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych	X	
wykazuje się kreatywnością		wyjaśnia znaczenie zmiany dla rozwoju	X	
		wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany	X	

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Planowanie sprzedaży	Przedmiot 2 Organizacja sprzedaży
i otwartością na zmiany(ew)				
stosuje techniki radzenia sobie ze stresem(ew)		wymienia techniki radzenia sobie ze stresem	X	
		wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej	X	
		charakteryzuje sytuacje wywołujące stres	X	
aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe(ep)		opisuje umiejętności i kompetencje niezbędne w zawodzie	X	
		analizuje własne kompetencje	X	
		omawia możliwą dalszą ścieżkę rozwoju i awansu zawodowego	X	
stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ep)		wyjaśnia pojęcie komunikacji interpersonalnej	X	
		wymienia rodzaje komunikatów stosowane w komunikacji interpersonalnej	X	
		stosuje właściwe formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej	X	
stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów(ew)		opisuje techniki twórczego rozwiązywania problemu	X	
		przedstawia alternatywne rozwiązania problemu, aby osiągnąć założone cele	X	
		modyfikuje sposób wykonywania czynności, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu	X	
planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań(ew)		stosuje zasady współdziałania w zespole, postępowania ukierunkowanego na jakość działań		X
		planuje działania zespołu		X
		określa czas realizacji zadania		X
		monitoruje pracę zespołu		X

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Planowanie sprzedaży	Przedmiot 2 Organizacja sprzedaży
dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ep)		rozpoznaje, jakie role w grupie pełnią poszczególni członkowie zespołu		X
		przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań		X
monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań(ew)		wykorzystuje doświadczenia grupowe do rozwiązania problemu		X
		stosuje wybrane metody i techniki pracy grupowej		X
		monitoruje stopień realizacji zadań w zespole		X
		wyjaśnia podstawowe bariery w osiągnięciu pożądanego efektywności pracy zespołu		X
charakteryzuje rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy(ep)		wskazuje wpływ postępu technicznego na doskonalenie jakości produkcji		X
		opisuje znaczenie normalizacji w swojej branży zawodowej		X
		dokonuje modernizacji stanowiska pracy		X
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	30 godz.			

"Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych powinni stwarzać warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów w ramach godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe."

Tabela 2 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
A	B	C	D		E
ROL.09.5 Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich	planuje przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich (ek)	określa mikroklimat pomieszczeń do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Planowanie sprzedaży	10	1 miesiąc
		dobiera sposób przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
		przygotowuje pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich			
		dobiera urządzenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
	planuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich (ew)	określa dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży	20	
		kontroluje prowadzenie dokumentacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
		planuje zakup opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
		dobiera opakowania i etykiety do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
		oblicza koszty opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			
		nadzoruje stosowanie przepisów dotyczących obrotu produktami pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
		organizuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich oblicza dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich			

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
A	B	C	D	E
Planowanie sprzedaży	10		planuje przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich (ek)	określa mikroklimat pomieszczeń do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				dobiera sposób przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				przygotowuje pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich
				dobiera urządzenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
Organizacja sprzedaży	20		planuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich (ew)	określa dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				kontroluje prowadzenie dokumentacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				planuje zakup opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				dobiera opakowania i etykiety do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				oblicza koszty opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				nadzoruje stosowanie przepisów dotyczących obrotu produktami pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
				organizuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				oblicza dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 4 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba zajęć	Uwagi o realizacji
Planowania sprzedaży	10	
Organizacja sprzedaży	20	
Łączna liczba godzin zajęć	30	
Planowany termin praktyki zawodowej – w przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego (jeżeli w podstawie programowej, w którym wyodrębniono daną kwalifikację przewidziano praktykę zawodową)		
Planowany termin egzaminu		

LUB

Lp.	Powiązanie z podstawą programową	Przedmioty	Liczba godzin
Kształcenie teoretyczne			
1.	ROL.09.5 Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich	Planowanie sprzedaży	10
2.	ROL.09.5 Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich	Organizacja sprzedaży	20
Kształcenie praktyczne			
1.			

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

ROL.09.5. Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich

Łączna liczba godzin

30

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- Przestrzeganie zasad przechowywania i sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.
- Przestrzeganie zasad planowania przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.
- Przestrzeganie zasad planowania sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Planowanie sprzedaży

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- Przestrzeganie zasad przechowywania i sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.
- Przestrzeganie zasad planowania przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.

4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- organizować pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich,
- dobierać urządzenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich,
- nadzorować stosowanie przepisów związanych z przechowywaniem i sprzedażą produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich,

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)	
		Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika
warunki przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego	4	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywać sposób przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - używać urządzeń do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich 	<ul style="list-style-type: none"> - organizować pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - nadzorować stosowanie przepisów związanych z przechowywaniem produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich
Warunki przechowywanie produktów pszczelich	4		
przepisy regulujące przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego i produkty pszczele	2		

4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

W programie nauczania przedmiotu Planowanie i organizacja sprzedaży wymagane jest stosowanie aktywizujących metod kształcenia, umożliwiających osiągnięcie pozytywnych efektów oraz przygotowujących słuchacza do funkcjonowania na rynku pracy jako przedsiębiorca. w procesie dydaktycznym powinna być kształtowana umiejętność analizowania przepisów prawa, a także przyjęcia postawy odpowiedzialności za działanie niezgodne z przepisami prawa. Oceny osiągnięć edukacyjnych słuchaczy należy dokonać przez ocenę wykonanego projektu.

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne, powinny się znajdować: zbiory przepisów prawa w zakresie działalności gospodarczej i prawa pracy, komputer z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy), urządzenia multimedialne, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla słuchaczy. Dominującą metodą kształcenia powinna być metoda tekstu przewodniego, która ułatwi słuchaczom samodzielne zbieranie i analizowanie informacji dotyczących zakładania własnej działalności pszczelarskiej, oraz metoda projektu. Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach

i indywidualnie.

Propozycje metod nauczania

- metoda tekstu przewodniego,
- symulacje,
- gry dydaktyczne,
- pokaz z objaśnieniem,
- pokaz z instruktążem.

Obudowa dydaktyczna,

- komputer przenośny z oprogramowaniem biurowym z dostępem do Internetu,
- programy do rachunkowości rolniczej i sporządzania biznesplanu,
- drukarka laserowa ze skanerem i kopiarką A4,
- projektor multimedialny, ekran projekcyjny,
- akty prawne dotyczące sprzedaży bezpośredniej i RHD,
- tablica szkolna biała suchościeralna.

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. w trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. w ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja sprzedaży

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- Przestrzeganie zasad organizacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.

4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- nadzorować stosowanie przepisów związanych ze sprzedażą produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich,
- organizować sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich,
- obliczyć dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)	
		Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika
Sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich Przepisy prawa regulujące sprzedaż bezpośrednią i RHD	20	- opisać dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - wskazywać opakowania i etykiety do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	- opisać dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - planować zakup opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - obliczyć koszty opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - nadzorować stosowanie przepisów dotyczących obrotu produktami pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich

Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)	
		Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika
Obliczanie kosztów i dochodów ze sprzedaży bezpośrednio.			<ul style="list-style-type: none"> - organizować sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - obliczyć dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich - kontrolować prowadzenie dokumentacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich

4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

W programie nauczania przedmiotu Planowanie i organizacja sprzedaży wymagane jest stosowanie aktywizujących metod kształcenia, umożliwiających osiągnięcie pozytywnych efektów oraz przygotowujących słuchacza do funkcjonowania na rynku pracy jako przedsiębiorca. w procesie dydaktycznym powinna być kształtowana umiejętność analizowania przepisów prawa, a także przyjęcia postawy odpowiedzialności za działanie niezgodne z przepisami prawa. Oceny osiągnięć edukacyjnych słuchaczy należy dokonać przez ocenę wykonanego projektu.

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne, powinny się znajdować: zbiory przepisów prawa w zakresie działalności gospodarczej i prawa pracy, komputer z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla dwóch słuchaczy), urządzenia multimedialne, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla słuchaczy. Dominującą metodą kształcenia powinna być metoda tekstu przewodniego, która ułatwi słuchaczom samodzielne zbieranie i analizowanie informacji dotyczących zakładania własnej działalności pszczelarskiej, oraz metoda projektu. Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach i indywidualnie.

Propozycje metod nauczania

- metoda tekstu przewodniego,
- symulacje,
- gry dydaktyczne,

- pokaz z objaśnieniem,
- pokaz z instruktażem.

Obudowa dydaktyczna,

- komputer przenośny z oprogramowaniem biurowym z dostępem do Internetu,
- programy do rachunkowości rolniczej i sporządzania biznesplanu,
- drukarka laserowa ze skanerem i kopiarką A4,
- projektor multimedialny, ekran projekcyjny,
- akty prawne dotyczące sprzedaży bezpośredniej i RHD,
- tablica szkolna biała suchościeralna.

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. w trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

4.2.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. w ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

5. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 7 Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
planuje przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich (ek) planuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich (ew)	Słuchacz określa warunki przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i pasiecznego w zależności od przeznaczenia Słuchacz przygotowuje magazyny do przechowywania produktów pochodzenia pasiecznego i roślinnego zgodnie z określonymi wymaganiami i normami Słuchacz wykonuje czynności przygotowujące produkty pochodzenia pasiecznego i roślinnego do sprzedaży	Testy umiejętności, obserwacja, karta samooceny, próba pracy, egzamin próbny	Na koniec okresu kształcenia

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

Ustawy i rozporządzenia regulujące sprzedaż bezpośrednią i RHD

1. Arszułowicz A., Arszułowicz M., *Jak zgodnie z prawem sprzedawać miód z własnej pasieki*, Stowarzyszenie Polskich Pszczelarzy „Polanka”, Warszawa 2009.
2. Wilde J., Cichoń J., *Pszczelarstwo to może być biznes*, Bartnik, Nowy Sącz 1999.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Urządzenia multimedialne, stanowiska komputerowe, pakiet programów biurowych, instrukcje i teksty przewodnie do wykonania zadania, przepisy prawne, normy, książki i czasopisma.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Ćwiczenia praktyczne, zadania polegające na wypełnieniu części bądź całości protokołu powypadkowego dla opisanego zdarzenia będącego wypadkiem przy pracy, zadania polegające na wypełnieniu dokumentacji związanej z pracą służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ewaluacja obejmująca pracę indywidualną słuchacza, a w szczególnych przypadkach grupę 2–3-osobową, jeżeli indywidualne wykonanie zadania nie jest możliwe lub utrudnione. Ewaluacja przeprowadzona na początku praktyk zawodowych – „na wejściu”, zwana również diagnozującą.

Ewaluacja końcowa – konkluzyjna (sumująca/sumatywna) koncentrująca się na analizie rezultatów i skutków programu zarówno założonych przed realizacją, jak i niepożądanych wynikłych w trakcie realizacji opisana w postaci wniosków i rekomendacji do programu w następnych semestrach kształcenia.

Proponowane metody badawcze zastosowane w ewaluacji przedmiotu:

- ankieta – kwestionariusz ankiety;
- obserwacja – arkusz obserwacji;
- pomiar dydaktyczny – sprawdzian, test.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 8 Tabela weryfikacji programu nauczania KKZ/KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 9 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
ROL.09.5 Organizowanie prowadzenia sprzedaży produktów rolniczych i pszczelarskich		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
planuje przechowywanie produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich (ek)	określa mikroklimat pomieszczeń do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Planowanie sprzedaży
	dobiera sposób przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Planowanie sprzedaży
	przygotowuje pomieszczenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i produktów pszczelich	Planowanie sprzedaży
	dobiera urządzenia do przechowywania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Planowanie sprzedaży
planuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich (ew)	określa dokumentację i warunki sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	kontroluje prowadzenie dokumentacji sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	planuje zakup opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	dobiera opakowania i etykiety do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich.	Organizacja sprzedaży
	oblicza koszty opakowań i etykiet do konfekcjonowania produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	nadzoruje stosowanie przepisów dotyczących obrotu produktami pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	organizuje sprzedaż produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży
	oblicza dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego i produktów pszczelich	Organizacja sprzedaży